

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 468/2025-12

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Ľuboša Szigetiho (sudca spravodajca) a sudcov Petra Molnára a Petra Straku v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zastúpeného JUDr. Vierou Strakovou, advokátkou, Námestie legionárov 5, Prešov, proti uzneseniu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 9Cdo/84/2024 z 29. januára 2025 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľa a skutkový stav veci

1. Sťažovateľ sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 19. mája 2025 domáha vyslovenia porušenia svojho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a svojho práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) uznesením najvyššieho súdu označeným v záhlaví tohto uznesenia. Sťažovateľ navrhuje napadnuté uznesenie zrušiť a vec vrátiť súdu na ďalšie konanie.

2. Z ústavnej sťažnosti a napadnutého uznesenia vyplýva, že sťažovateľ bol žalobcom v konaní vedenom na Okresnom súde Prešov pod sp. zn. 11C/50/2018, v ktorom sa proti žalovaným v 1. až 125. rade domáhal určenia neplatnosti hlasovania. Okresný súd uznesením č. k. 11C/50/2018-280 z 31. januára 2022 priznal žalovaným proti žalobcovi nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %. Krajský súd v Prešove o odvolaní sťažovateľa rozhodol uznesením sp. zn. 20Co/18/2022 z 28. júla 2022 tak, že uznesenie súdu prvej inštancie potvrdil a stranám sporu náhradu trov odvolacieho konania nepriznal. Rozhodnutie zdôvodnil tým, že súd prvej inštancie v dostatočnom rozsahu zistil skutkový stav a zo zistených skutočností bol vyvodený správny právny záver. Podľa názoru odvolacieho súdu neboli v prejednávanej veci naplnené predpoklady na aplikáciu § 257 Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“). Krajský súd uviedol, že sťažovateľ v podanom odvolaní netvrdil ani nepreukázal žiaden významný negatívny vplyv priznania náhrady trov konania úspešnej protistrane v jeho majetkovej sfére, pričom žalovaní boli v konaní úspešní a účinne bránili

svoje práva. O trovách odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 396 ods. 1 CSP v spojení s § 255 ods. 1 CSP. V odvolacom konaní boli úspešní žalovaní, avšak v priebehu odvolacieho konania im žiadne preukázateľné trovy nevznikli a procesne neúspešný sťažovateľ nárok na náhradu trov odvolacieho konania nemá, preto odvolací súd stranám sporu náhradu trov odvolacieho konania nepriznal.

3. Proti tomuto rozhodnutiu odvolacieho súdu podal sťažovateľ dovolanie, ktoré oprel o dôvod prípustnosti dovolania podľa § 420 písm. f) CSP. Porušenie práva na spravodlivý proces videl jednak v porušení všeobecnej poučovacej povinnosti súdov podľa § 160 CSP, keď konkrétne poukázal na to, že počas konania pred súdom prvej inštancie, ako aj súdom druhej inštancie nebol zo strany súdu poučený o možnosti zvoliť si advokáta a o možnosti obrátiť sa na Centrum právnej pomoci, a tiež v porušení povinnosti skúmať, či v prejednávanej veci neexistujú dôvody hodné osobitného zreteľa, na ktoré je potrebné prihliadnúť pri stanovení povinnosti nahradiť trovy konania podľa § 257 CSP, keď sa nezaoberal skúmaním majetkových, sociálnych, osobných, zárobkových a iných pomerov všetkých strán sporu (teda nielen tej strany, ktorú by podľa všeobecných ustanovení zaťažovala povinnosť nahradiť trovy konania, ale aj tej strany, ktorej majetková sféra by bola výnimočným nepriznaním náhrady trov dotknutá) a okolnosťami, ktoré viedli strany k uplatneniu nároku na súde, a ich postojom v konaní. Najvyšší súd napadnutým uznesením dovolanie sťažovateľa odmietol podľa § 447 písm. f) CSP ako neodôvodnené prípustnými dovolacími dôvodmi.

II.

Argumentácia sťažovateľa

4. Proti napadnutému uzneseniu o odmietnutí dovolania podal sťažovateľ túto ústavnú sťažnosť, v ktorej argumentuje:

a) Napadnuté uznesenie je nepreskúmateľné. V predmetnom spore existujú dôvody hodné osobitného zreteľa a výnimočné okolnosti, keďže súdom musí byť zrejmé, že sťažovateľ sa domáhal len svojho práva, ktoré mu priznáva zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 182/1993 Z. z. o vlastníctve bytov a nebytových priestorov v znení neskorších predpisov. Už zo samotnej podstaty veci musí byť súdom zrejmé, že nepriznanie náhrady trov konania sa nijako neprejaví v majetkovej sfére žalovaných Bytového družstva Prešov a vlastníkov bytov a nebytových priestorov v bytovom dome. Sťažovateľ nemôže byť postihnutý povinnosťou znášať náhradu trov konania len preto, lebo uplatňuje svoje práva, aj keď v konečnom dôsledku nebol v spore úspešný. Ustanovenie § 257 CSP slúži práve na takéto výnimočné situácie.

b) Sťažovateľ nebol správne a úplne poučený. Podľa poučenia súdu požiadal Centrum právnej pomoci o pridelenie advokáta, avšak do dnešného dňa sa tak nestalo, a preto zastáva názor, že súd a Centrum právnej pomoci mu bránia sa plne zákonne brániť, keď v konaní na okresnom súde a krajskom súde musel konať sám, čo považuje za porušenie práva na rovnocenné postavenie účastníkov konania. Žiada preskúmať rozhodnutia Centra právnej pomoci, ktoré označil za šikanózne. Sťažovateľ upozornil na oslobodenie od súdnych poplatkov vo viacerých súdnych konaniach.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

5. Podstatou ústavnej sťažnosti je porušenie práva na spravodlivý proces (čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru) uznesením najvyššieho súdu o odmietnutí dovolania, ktoré sťažovateľ považuje za nepreskúmateľné.

6. Napriek tomu, že sťažovateľ (kvalifikovane právne zastúpený) od ústavného súdu požaduje taktiež zrušenie napadnutého uznesenia najvyššieho súdu, v dôvodoch ústavnej sťažnosti nie je možné identifikovať žiadnu relevantnú ústavnoprávnu argumentáciu, ktorá by bola konkrétne cielená na jeho obsah. Ústavná sťažnosť je v podstate len vyjadrením všeobecnej nespokojnosti sťažovateľa s rozhodnutím konajúcich súdov o trovách konania, na ktorých náhradu bol zaviazaný, pričom sťažovateľ v podstate len poukazuje na predmet konania, ktorý má podľa jeho názoru sám osebe predstavovať dôvod hodný osobitného zreteľa na nepriznanie náhrady trov konania podľa § 257 CSP. Je tak zrejmé, že v ústavnej sťažnosti chýbajú bližšie právne a skutkové dôvody, ktorými by sťažovateľ podporil svoje tvrdenie o porušení svojich práv podľa ústavy a dohovoru napadnutým uznesením dovolacieho súdu. Absencia zmysluplného, ústavnoprávne relevantného odôvodnenia ako východiskového rámca ústavnej sťažnosti pritom spôsobuje nedostatok zákonom ustanovenej náležitosti podľa § 43 ods. 1 v spojení s § 123 ods. 1 písm. d) zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) a je dôvodom na jej odmietnutie podľa § 56 ods. 2 písm. c) zákona o ústavnom súde z dôvodu nedostatku náležitostí ustanovených zákonom (napr. I. ÚS 225/2016, III. ÚS 313/2016, I. ÚS 291/2017, III. ÚS 570/2017, IV. ÚS 91/2018, IV. ÚS 343/2020, IV. ÚS 572/2020, IV. ÚS 163/2021). Úlohou ústavného súdu totiž nie je hádať, v čom má spočívať porušenie označených práv sťažovateľa. V tejto súvislosti ústavný súd pripomína, že zákonom stanovená povinnosť kvalifikovaného právneho zastúpenia sa prejavuje aj v povinnosti prispôbiť sťažnostnú argumentáciu osobitnému charakteru konania o ústavnej sťažnosti, čo sa v prejednávanej veci nestalo.

7. Napriek uvedenému sa ústavný súd oboznámil s obsahom napadnutého uznesenia dovolacieho súdu, ktorý v reakcii na dovolacie námietky sťažovateľa uviedol, že na čísle listu 48 súdneho spisu sa nachádza písomné poučenie o procesných právach a povinnostiach strán sporu, pričom podľa pripojenej doručky bolo toto poučenie doručené sťažovateľovi 6. júla 2019. Toto poučenie obsahovalo aj poučenie o možnosti zastúpenia advokátom vrátane toho, že má možnosť obrátiť sa na Centrum právnej pomoci. Námietku sťažovateľa, že súdy si nespĺnili všeobecnú poučovaciu povinnosť, resp. že nebol poučený o možnosti zvoliť si advokáta a o možnosti obrátiť sa na Centrum právnej pomoci, tak najvyšší súd neuznal. K dovolacej námietke, v zmysle ktorej súd prvej inštancie a odvolací súd si nespĺnili povinnosť skúmať dôvody hodné osobitného zreteľa podľa § 257 CSP, najvyšší súd uviedol, že už súd prvej inštancie v odôvodnení uznesenia uviedol, že nezistil žiadny dôvod na aplikáciu § 257 CSP a že vo veci samej dospeli súdy k záveru o neopodstatnenosti žaloby nielen z formálnych dôvodov (nedostatok vecnej pasívnej legitímácie označených žalovaných), ale aj z vecných dôvodov (nedostatok právneho záujmu). Odvolací súd sa s názorom súdu prvej inštancie stotožnil (§ 387 ods. 2 CSP) a doplnil, že sťažovateľ v podanom odvolaní ani len netvrdil žiaden významný negatívny vplyv priznania náhrady trov konania úspešnej protistrane v jeho majetkovej sfére. Takéto odôvodnenie neaplikácie § 257 CSP považoval

najvyšší súd v tejto veci za dostatočné, nepredstavujúce porušenie povinnosti odvolacieho súdu skúmať dôvody hodné osobitného zreteľa, a teda ani neporušujúce právo sťažovateľa na spravodlivý proces. Ďalej objasnil, že povinnosť súdu *ex offio* prihliadať na dôvody hodné osobitného zreteľa je v rovine § 257 CSP povinnosťou *ex offio* prihliadať na okolnosti, ktoré v konaní vyšli najavo, avšak súd nemá povinnosť sám iniciatívne zisťovať skutkové okolnosti (t. j. *ex offio* vykonávať dôkazy), ktoré by prípadne mohli viesť k aplikácii § 257 CSP. Pokiaľ sťažovateľ sám ani v odvolaní neuviedol žiadne konkrétne dôvody hodné osobitného zreteľa, najvyšší súd skonštatoval, že odvolací súd nemal povinnosť tieto okolnosti iniciatívne zisťovať.

8. Podľa názoru ústavného súdu argumentácia najvyššieho súdu nevykazuje žiadne znaky arbitrárneho alebo formalistického prístupu k hodnoteniu podmienok prípustnosti dovolania podľa § 420 písm. f) CSP. Z odôvodnenia napadnutého rozhodnutia vyplýva, že najvyšší súd sa ústavne akceptovateľným spôsobom zaoberal a aj vysporiadal s uplatnenými dovolacími argumentmi sťažovateľa, pričom závery o jeho neprípustnosti, ku ktorým dospel, dostatočne, jasne a zrozumiteľne vysvetlil. Navyše, ako už bolo zmienené, sťažovateľ v ústavnej sťažnosti neformuluje vo vzťahu k napadnutému uzneseniu odvolacieho súdu žiadne konzistentné výhrady a žiadnym spôsobom ani nerozporuje závery ním prijaté. Sťažovateľ v ústavnej sťažnosti opakuje svoju odvoláciu a dovoláciu argumentáciu a ani v ústavnej sťažnosti neformuluje žiadne skutočnosti, z ktorých by bolo možné dospieť k záveru, že v jeho veci sú pri rozhodovaní o náhrade trov konania dané dôvody hodné osobitného zreteľa.

9. Ústavný súd je pri rozhodovaní o ústavnej sťažnosti podľa § 45 zákona o ústavnom súde viazaný dôvodmi, ktoré uvádza sťažovateľ, pričom z týchto nevyplýva žiaden argument smerujúci k tomu, že by napadnuté rozhodnutie bolo v rozpore so základným právom sťažovateľa podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a jeho právom podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru. Aj s ohľadom na nedostatočný argumentačný základ ústavnej sťažnosti sťažovateľa ústavný súd nevidel dôvod spochybňovať ústavnú akceptovateľnosť napadnutého uznesenia najvyššieho súdu, a preto ústavnú sťažnosť odmietol ako zjavne neopodstatnenú podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde.

10. Keďže ústavná sťažnosť bola odmietnutá, rozhodovanie o ďalších procesných návrhoch sťažovateľa v uvedenej veci stratilo opodstatnenie, a preto sa nimi ústavný súd už nezaoberal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 9. septembra 2025

Ľuboš Szigeti
predseda senátu